

Latweefchu Awises.

Nr. augstas Geweschanas - Kummissiones siānu un nowehleschanu.

Nr. 22. Zettortdeenā tannī 31mā Mei 1823.

No N i h g e s.

Pa Kur-, Wid- un Iggau nu semmi dascheem zilwekeem zaur sawadeem notifkumeem ahtrs gals usgahjis, fa to muhsu pilfata Awises lassa. Kursemme appaksch Burkaischmuischu jauns puisis no dsirnawahm, kas ar wehr scheem malt, ta tappe fatreeks, fa pehz stundes nomirre. Alpkafsch Kruschkalles mai- fuis us wehju sudmallahm uswilkoht wirwe pahrtruhke un weens wihrs no teem krisdameem maifeem tappe nosists; appaksch Pehterdales, Tukumes aprinki, weens wihrs no Kanneneeku mahjahm, us Leeldeenas frechtkeem uppē noslihke, jauna seewa ar 2 behrnineem paleek pakal. — Widsemme appaksch wezzas Salazzes usraugs eefala nammā eefsch twai- keem noslahpe; Wellihne musikanta puisis ta- patt ohglu twaikds. Lehrpattē students wehlā waftkarā pahreedams mahjās Mehtras uppē eefritte un noslihke. Us Lehrpattē leelzeltu fulleru puisis no falna tschakli brauzoht nokritte, un appaksch kibbites tappis, winnam galva pa- gallam tappe fatreektä. Eefsch Laïs kirfvehli melderis pee wilku meddischanas frohgā eenah- zis, gribbedams filditees, sawu peelahdetu plinti galla kambari faktā nolikke, par to froh- dsineekam siānu dohd, bet ar winnu wehl run- najoht, frohgus kalps to plinti panemm, un tik aplam ar to dsihwo, fa schahwens issprahgst un weenam zetta wihrum galvu ta erwaino, fa pehz 2 deenahm nomirre. Woidemā 4 dar- bineeki brankuhsē no ohglu twaikeem pagallam apreibe, weenam arri bija jamirst. — Iggau nu semme semneeks no Pastfer muischas meschā no malkas wesuma, kas gahsehs, tappe nosists, un weena slimneeze, kas jau ilgi nihke, eefsch sawu gultu pee strikkes, kas uszelshanas labbad gultā bij peeseets, noschnaugta tappe atrasta. Wehl muhsu Awises lassa, kad,

Deewam schehl! daschi zilweki paschi fewim gallu darrijuschi; ifkatram prahligam zilwekam kīds noskunst no tahdeem nelaimigeem zilwe- keem dauds fo dsirdeht, un tapehz lai irr gamma, kad ifkatras tahdas flepkaribas itt ihpaschi ne- peemim, bet tikkai to skaitu scho nelaimigū scheitan faraksta. Pa Iggau nu semmi 4 un pa Widsemimi 5, no kurreem weens Pohlis, kas tik ilgi dsehris, kamehr nomirre, fewim ar fa- wahm rohkahm dsihwibū anehmuschi.

No Kursemmes pilfateem, 15ta is- teikschana.

I.O. Jaun-Zelgawa.

Schis pilfats stahw leijā starp Daugawas leeleeem kasteem, kahdu gabbalu no schihs maktigas uppes nobst. Ikgaddā schinni leijā Daugawa pahrpluht brihscham wairak brihscham masak. Jau 2 reises Jaun-Zelgawa no Daugawas pluhdeem warren tappe aisenem- ta, preefsch 83 gaddeem, bet itt ihpaschi preefsch 52 gaddeem, fur uhdens pluhdi to masu pilfatu gan drihs pagallam ispohstija. Alpkafsch to Leelkungu Priddrīka scho pilfatu preefsch 193 gaddeem wissu papreefsch fahke uszelt, un 16 gaddus pehz to eedabbija Rahts- un birgeru-teefas un ta Leelkunga wahrdu, jo Wahzu wallodā to fauz Friedrichstadt (Prid- drīka pilfats). Tee pilfatneeku nammī stahw eefsch 2 eelahn, kas pahri par werstu garris. Nammī irr 54. I Basniza, kas taggad no jauna pahrtaitifa, I wehja sudmallā, I Rahts- nams, I skohle, I nabbagu-nams. Ta pahr- zelschana par Daugawu eenefs pilfatum par gaddu 2470 Rub. Banko; eedishwotaju pawif- sam irr 653. Ta peederredama semme irr libds pusszettortas werstes garra un 3 werstes platta.

II. Jefkaba - pilsats

Stahw us Daugawas lehsenu kraftu eeksch leelas leijas. Wezzös laikös karri labbad dauds Kreewi, kas bij no karra breesinahm un pohtsa behguschi, te papreefsch Globbadu bij uszehluschi, un scho Globbadu tas Leelskungs Jefkabs preefsch 153 gaddeem par pilfatu pazehle, kam sawu wahrdi dewe. Diwi garris eelas eet weena ohtrai blakkam, schihs celas irr pahri par werstu garris un facet bei-dsoht pee fidmallas kohpā. Basnizu irr 3. I Maskolniku lubgschanas-nams, 2 Juhdū Sinagoges, I Klosteris, I nabbagu-nams, I slumneku-nams un I jaun uszaihnts ittin smuks sfokles-nams. Namnu pawissam 223 un eedsihwotaju 1761. Pilsatneeku pelni nahf wisswairak no struhgahm, kas schē waddonus, ko Kornikus fauz, panemim, un turklaht arri struhdsenceki, ko istehre un daschas no sawahm prezzehm scheitan isdohd, tapehz arri gan drihs pa wisseem nammeem schenkes turra. Pilsatam peederr masa muischele, un pilfatu semme irr 7 werstes garra un 2 lihds 4 werstes platta. Pilsatneekem arri lauft eeksch schaurahn un warren garrahm strihpem, ko us Leischu wihschnohru semmi fauz. Zahdas schnohru semmes arri zittur par scho aprinki atrohn.

(Turplikkam no Kursemmes mcesseem.)

Kad pee muhsu Kursemmes pilfatu isteifschanas daschi lassitaji warr buht gribbehs finnaht,zik tahli schee pilfati no Kursemmes wihs-pilfata, tad mehs wehl winnu tahlsumu no Jelgawas scheitan ihsumā isteikfun:

		juhdses	un werstes.
Jefkabapilfatu	= = = =	22	= 1 $\frac{1}{2}$
Jaun-Jelgawas	= = = =	14	= 6
Bauskes	= = = =	5	= 6
Tukumes	= = = =	7	= 5
Wentespils (par Rendu)	=	25	= 2
Wiltenes (par Kuldigu)	=	24	= —
	{ par Skrundehmt	20	= 6
Kuldigas	{ par Ohfchneekem	18	= 3
	{ par Grendsheem	18	= 1 $\frac{1}{2}$
Alisputehm	= = = =	19	= 5 $\frac{1}{2}$
Grohbines	= = = =	24	= 3 $\frac{1}{2}$
Leepajas	{ par Grohbinu	26	= —
	{ par Drohgehm	25	= 4

Wahzsemmes awisēs gan wihsigu novitkumu laffa:

Kahdā pilfata bija itt gohdiga, jau wezziga gaspascha nomirrusi un wakkara ta tappe us kapsehtu aiswesta, kur winnas kaps gattawi israhts bija. Tif ko nesseji bija sahrku kappā nolaiduschi, re, tad sahke sahrks kustetees un stenneschana tappe dsirdeta. Laudis isbaiddamees dohmaja, ka gaspascha wehl dsihwa buhschoti, un sahrku atkal uswilke. Bet lihks bija lihks, un ne kahda dsihwibas sihme nerahdisahs. Tapehz sahrku ohträ reise kappā eelai-de. Knappi pee dibbina, atkal jo stipraki kustejahs, un leelaku funksteschanu dsirdeja. Ko darrija? Ohträ reise uswilke, apskattija, bet atkal gaspaschinu aufstu un nobahluschi, bes dsihwibas atradde. Nu weens firdigs buhmeisteris kappā eekahpe, un ko atradde? Peedsehru schu zilweku, kas kappā bija eekrittis, un aismidsis. Tas arri bija kustejees un funkstejis, kad sahrks winnam wirsu gulleja. Zahda wihsē brihnumis bija atrasti, schuhpis tappe iswilts, un gaspaschina kohschi un meerigi paglabbata. Bet redset, ko stiprais dsehreens darra! Woi nu schuhpis ne buhtu warrejis ta pats sawu dsihwibu paspehleht?

Labs padohms.

Weens sinnams stahsts fakka, kad Sprantschu semme ut Parihses pilfata, leela maires dahrdsisā, jauna Prinzesse effam teikusi: Bam laudis ne ehd haltu maiisi ar kweestu: — Par scho behrna wahrdi gan pasmeijahs, bet tas warretu pateesi pee mums scho gadd ta notift, jo ruds taggad pee mums ihsti fakkoht dauds dahrgaki, ne kā kweeschi (puhri). Par puhru ruds taggad maksa 1 Rub. 80 Kap. fidr., un par puhru kweeschu tikai 2 Rub. fidr. dohd; bet eeksch puhru kweeschu irr 1 pohds milti wairak ne kā eeksch ruds, un bes tam kweeschu milti jo sahtigi; tadehl irr kweeschu milti taggad pateesi lehtaki par ruds miltiem, Tapehz tad ne warr kweeschu maiisi ehst, ja leh-taka nahf? Laudis naw apradduschi tahdu maiisi ehst; bet us weefibahm un kahfahm rauschhu maiisi ar gahrdi mutti ehd, kam tad ne

warretu rudsu maïses weetâ rauschus zept? Kungi un Waldineeki, kas taggad saweem laudim maïsi dohd un kam kweeschi nepahrdohti klehtis, tee jau warretu labbaki mehnescchu maïsi eefsch kweescheem fainnekeem doht, ne kâ us tahtu pilfatu, schinni darbu laikâ braukt, un lehti pahrdohitus rudsus, dahrgi askal atpirkt un likt pahwest. Jeb kam no laudim maïse pascham japehrk, tas jau wissur flahtumâ kweeschus warrehs dabbuhrt un par lehtaku makfu labbaku maïsi ehdihs. Sînnâns, ta leelaka gruhtiba schi buhtu, ka ranga pee mißlas waijaga, un ka diwi reises par neddelu maïse buhtu jazepj; bet tas tatschu masa leeta irr. Pa baschahm semmehm, kâ Englenderu semmê rudsu maïsi ne mas nepasihst, bet itt wissi zilweki allaschin kweeschu maïsi ehd; kam tad mehs pee rudsu dahrdibas to kweeschu lehtibu ne gribbam wehrâ nemt? —

M a h z i b a s.

Ne luhko pehz kohscha waiga,
Behds kur karsch un nemeers staiga,
Ne dserri no pilna stohpa,
Ne runna preelsch lischl' un lohpa,
Ne klaus ko jauz wiltus mehles,
Smahde krohg' un fahrscchu spchles,
Ne twahrst pehz mant' un naudas,
Ne zell' few nedz zittam raudas,
Jo kam skaidra firds pee tukshahm rohlahm,
Weegli dshwoht warr, un mirst bes mohlahm.

Teesas fluddinachanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majestet, ta Patwaldineeka wissas Kreewu walsts u. t. j. pr., tohp no Dohbeles pagasta-teesas wissi tee, kam kahdas taifnas prassifchanas pee Miltin-muischas (Dorotheenhoff) fainneku Baldehl, par kurra mantu zaur sprechani schihs pagasta-teesas konkurse irr likta, zaur scho teesas fluddinachani un fasaukschanu aizinati, lai wisswehlaki lihds tai 25tai Juhni schi gadda pee schihs pagasta-teesas teizahs.

Dohbeles pagasta-teesâ, tann. 20tâ Mei 1823.

(S. W.)
(Nr. 62.)

Branke, wezzakais.
L. W. Ewers.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majestet, ta Patwaldineeka wissas Kreewu walsts u. t. j. pr., tohp no Jaun-Aluzes pagasta-teesas wissi tee, kam kahdas taifnas prassifchanas pee Jaun-Aluzes fainneka Alisstrausch Jahn, kam sawas mahjas nodohd, ne warredams wairs par fainneku tannis mahjas buht, un par kurra mantu zaur sprechani schihs pagasta-teesas konkurse irr likta, zaur scho teesas fluddinachani un fasaukschanu aizinati, lai wisswehlaki lihds tai 30tai Juhni mehnesccha deenai schi gadda pee schihs pagasta-teesas teizahs.

Air Jaun-Aluzes pagasta-teesas appaßchrafsstu un sehgeli islaists tann. 5tâ Mei 1823. (2)

(S. W.) Jaunsemju Krischanis, pagasta-wezzakais.

(Nr. 8.) Karl Christian Alkermann, pagasta-teesas skrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissu Kreewu u. t. j. p., tohp no Ehdoles pagasta-teesas wissi parradu dewejî no scheem islitteem fainnekeem Snicker Jurr, Pahske Jahn, Kalne muischemigel Mattihs un Erbe Pehter, par kurra mantahm zaur schihs teesas spreediumu konkurse likta, aizinati, pee saudeschanas sawas teesas, lihds to 16tâ Juhni schinni gaddâ, kas par to weenigu isslehgchanas terminu nolikts, sawas mekleschanas scheitan peeteikt un parahdiht, tad sagaidiht ko teesa spreedihs. Ehvolê, tâ 16tâ April 1823. (1)

Erman-Nathing, pagasta-wezzakais.

C. Friedrichsberg, teesas skrihweris.

No Wezsaules-muischas pagasta-teesas wissi tee, kam kahdas taifnas prassifchanas pee tahs mantas ta scheitan nomirruscha fainneka Spolneek Mittel, par kurra mantu zaur scho teesas deenas spreediumu konkurse irr nolikta, tohp saaizinati, lai lihds to 22tru Juhni schinni gaddâ, kas par to pirmu un weenigu terminu

irr nolikts, scheit atnahk un to teesas spreedu-
mu fadisrd. Bezsaules = muischa, tannī
27tā April 1823. (2)

(S. W.) A. Rundschén, pagasta-wizzakais.
(Mr. IOL) J. Mousset, pagasta-teesas frih-
weris.

Zittas flubbinaschanas.

Tee laulati draugi, Heinrich un Elisabeth
Taube, kā arri winnu tehws un tehwozis
Gottlieb Straube, kas preefsch kahdeem gad-
deem Leelajas-Behrse Strautes-frohgā dsh-
woja, tohp no ta appakschrakstta aizinati,
lai winnam to weetu, kur taggad mahjo, eefsch
4trahim neddelahm no tahs scheit appakscha rak-
stitas deenas sunnamu darra. Leelaja Behrse,
tannī 2trā Mei 1823. (1)

J. no Medem.

* * *
Us jauneem Zahneem schi 1823scha gadda
irr Stursten-muischā (Schorstädt) Sohdū-
kirspehlē, no Tielgawas 24 werstes, ta mohde-

reschana lihds sunts slauzamahm gohwim us
naudas nohmu dabbujama. Urridsan tas Noh-
beschas frohgā us arrenti, un weena mescha-
farga mahjas us klausichamu isdohdamas.
Kam tihk, warr pee tahs muischās-waldischanas
peetidamu sunnu dabbuht. (2)

* * *
Kad es par mehleru tahs Alisputtes kirspehles
esmu eezelts, tad es scheitan darru sunnamu,
ka es ifkatrā zettortdeenā no pulkstenā 10 lihds
12 preefsch puſſdeenas, un arri tannīs paschās
stundēs Svehideenās un us Svehideenās tannī
nammā kur es mahjoju, ne zik tahli no kirspeh-
les Basnizas, allaschin buhchu atrohnams.
Alisputte, tannī 18tā Wewrar 1823. (2)

H. C. Soldner.

* * *
Las pee Zehkaba = muischās peederrigs
Spradses = frohgās, us nahkoscheem Zahneem
us arrenti irr dabbujams. Peeklahjamas sun-
nas Zehkaba muischā warr dabbuht. (1)

A. Bach.

Maudas, Labbibas un Prezzu tirgus us plazzi. Rihgē tannī 28tā Mei 1823.

Sudraba		Sudraba	
naudā.	Rb. Kp.	naudā.	Rb. Kp.
3 Rubboli 74 Kap. Papihru naudas geldeja	I —	I Pohds kannepu . tappe mafsahts ar	I —
5 — Papihru naudas . . . —	I 33	I — linnu sabbakas surtes — —	3 50
I jauns Dahlderis —	— —	I — — fluktakas surtes — —	3 —
I Puhrs rudsu . . . tappe mafsahts ar	I 60	I — tabaka — —	— 90
I — kweeschu — —	2 —	I — dselses — —	— 75
I — meeschu — —	I 30	I — kweesta — —	2 50
I — meeschu - putraimu	2 —	I — muzzza silku, preeschu muzzā	4 25
I — ausu — —	I 25	I — — wihschuu muzzā	4 50
I — kweeschu - miltu	2 50	I — farkanas fahls	8 —
I — bishdeletu rudsu - miltu	2 —	I — rupjas leddainas fahls	6 —
I — rupju rudsu - miltu	I 50	I — rupjas baltas fahls	5 50
I — firnu — —	I 80	I — smalkas fahls — —	5 25
I — linnu - fehklas — —	3 50	50 Graschi irr Warra jeb Papihres Rubbuls un Warra nauda stahw ar papihres naudu weenā mafṣā.	
I — kannepu - fehklas — —	I 80		
I — kimmennu — —	5 50		

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor,
No. 236.